ILOINEN TARINA JÄNIKSESTÄ JA POJASTA

— Katsopas tätä! huudahti Pekka ja heitti tuvan ovesta sisään valkean, jäätyneen jäniksen.

Kaikki tuvassa olijat riensivät Pekan saalista ihailemaan ja häntä itseään kiittelemään.

— No, jopahan sai saaliin!

— Mistä sinä sen sait!?

— Jo sitä on poikaa!

— Sinusta se vasta metsämies tulee!

Olikin se Pekka nyt miestä mielestään. Kaiken talvea oli jänislanka ollut pellon alla aidan raossa, ja melkein joka päivä oli hän käynyt pyydystään kokemassa, mutta aina oli se ollut tyhjä. Nyt oli siihen vihdoinkin käynyt, kun ei sitä enää osannut odottaakaan. Pekan posket hehkuivat, silmät loistivat ja voitonriemuisena riiputteli hän saalista takajaloista. Kaikki muut häntä kehuivat, äiti vain ei mitään virkkanut. Äänetönnä hän vain hämmenteli puuropataa lieden ääressä. Sitten hän sanoi:

— Pupu parka! Kun toki raatsit pihajäniksen tappaa!

Pekka ei ollut ensin kuulevinaankaan. Äidin säälitteleminen häiritsi kuitenkin hiukan hänen iloaan, ja hän koetti puolustalla itseään sillä, että sanoi:

— Itsepähän kävi lankaan!

— Vaan kukas sen pani sen langan?

Mutta siitä ei Pekka välittänyt, virkkoi vain:

— Nyt niitä vasta oikein aletaan pannakin lankoja!

Eikä hän nyt koko talvena joutanut muuta tekemään eikä ajattelemaan kuin jänislankojaan. Päiväkaudet hiihteli hän talon takalistolla, ja missä vain oli pupu polkua tehnyt aitain alitse laihopeltoihin tai tepastellut syönnöksillään haapapuiden ympärillä, siihen sitoi Pekka pyydyksensä ja oppi vähitellen niin taitavasti niitä asettelemaan, että oli melkein ainainen jänisrokka mökin padassa porisemassa. Hyvin ne talonväet siitä Pekkaa kehuivat ja kylässäkin häntä kiiteltiin. Mihin hän vain tuli, sanottiin hänestä: — Tämä Pekka se vasta poikaa on! — Äiti vain ei koskaan kiitellyt. — Kaulastaanpahan on taas kuristunut. Kuinkahan kauan lie tuokin kitunut! oli hänen tapanaan surkutella.

Yksi oli kuitenkin Pekalla huoli, se, ettei saanut käymään lankaansa sitä jänistä, jota mieli olisi kaikista eniten himoinnut. Se oli pihajänis sekin, joka kaikilla uusilla lumilla laukkaili talon ympäryksen jälkiä täyteen. Se oli tullut sen entisen pihajäniksen sijaan, joka oli Pekan ensimmäinen saalis, niinkuin uusi jänis usein ilmestyy entisen olinpaikoille.

— Antaisit tuon olla pyydystelemättä, sanoi äiti. Se siinä niin somasti tepastelee.

— Laihoapa tuo tärvelee, virkkoi Pekka vastaan.

Ja hän ponnisti nyt kaikki voimansa juuri tätä jänistä saadakseen.

Mutta kun hän viritti lankansa yhteen aidan rakoon, alkoi jänis pitää polkuaan toisesta. Pekka haki kaikki lankansa metsästä ja sulki joka raon. Mutta silloin kulki jänis sisään ja ulos veräjästä. Eikä se näyttänyt mitään pel-

käävän. Välistä pistihe, niinkuin se entinenkin pihajänis, ihan pirtin oven edessä, ikäänkuin ivatakseen Pekan pyyntihommia.

Mutta nyt oli Pekka huomannut, että se kulkiessaan pihaan ja pihasta metsään, jossa sillä oli makuupaikkansa jossain mökin takana olevan korkean vuoren rinteellä, pistäytyi alangon niittyladolla. Se kiersi aina ladon ihan lähitse nurkkia ja kävi syömässä heinän rippeitä ladon edestä. Pekka viritti lankansa siihen jälen päälle ja pisti kepakon, johon vaskilanka oli kiinnitetty, ladon seinänrakoon. Panipa vielä vähän tuohenkäpryäkin jälen alle, että se siihen astuessaan säikähtää ja lentää suinpäin satimeen.

Varhain seuraavana aamuna, joka oli sunnuntai, lähti Pekka uutta pyydystään kokemaan. Jo kaukaa näki hän, että saalis oli käynyt satimeen ja oli vielä elossa. Pekalta pääsi ilon huudahdus ja hän ponnisti pitkän potkun suksillaan. Se hyppi ja telmi siellä ja pölyytteli lunta ympärilleen. Kun se oli käynyt kiinni vain toisesta takajalastaan ja Pekka pelkäsi sen pääsevän irti, hyppäsi hän lähelle tultuaan alas suksiltaan ja aikoi käydä sulin käsin saaliiseensa kiinni. Mutta silloin katkesi lanka irti kepakosta, ja Pekan kainaloiden alitse pääsi jänis pakoon. Ennenkuin Pekka ehti päästä syvästä lumesta taas suksilleen, oli se jo matkainsa päässä niityllä.

Takajalassa laahustava lanka vaikeutti kuitenkin jänön kulkua, ja hetken päästä oli Pekka sen kintereillä. Mutta juuri kun hän oli sen saavuttamaisillaan, lähti se taas menemään. Peräkkäin, jänis vähän edellä ja Pekka jälessä, kulkivat he niittyä myöten, poikkesivat pelloille, pistäytyivät vähän metsän reunassakin ja tulivat taas aukealle. Mutta sitten lähti jänis pyrkimään vuorta kohti ja pääsikin

sinne. Vastamäessä jäi Pekka suksineen yhä enemmän jälelle, ja kun jänis istua kökötti vuoren harjulla, ponnisteli Pekka vasta puolimäessä.

Pekkaa alkaa jo uuvuttaa, hiki valuu virtanaan otsalta ja sydän läähättää niin, että täytyy välistä pysähtyä henkeään vetämään, kun jalkaakin livettää niin, että on tuon tuostakin silmilleen tuuskahtaa. Päästyään mäen päälle jaksaa hän tuskin jäsentä liikauttaa.

Mutta uupunut on jäniskin. Se on painautunut kiven kupeeseen ja laskee aivan lähelle. Vähän toinnuttuaan lähettää Pekka sitä sauvallaan, mutta sauva menee sivu ja töksähtää hankeen. Siitä pelästyneenä puhaltuu jänis laukkaan entisiä jälkiään alas vuoren rinnettä.

Ehtimättä ottaa sauvaansakaan syöksee Pekka jälkeen. Siinä hän nyt viimeinkin luulee sen saavuttavansa alamäessä ja huimaavaa vauhtia kiitävät he nyt molemmat rinnettä alas.

Mutta keskellä mäkeä on kaatunut puu ja sen latvan alle pujahtaa jänis. Pekka ei saa suksiaan käännetyksi, vaan lentää rydön yli sen toiselle puolelle suinpäin lumeen.

Kun hän siitä selviää, seisoo hän polviaan myöten kinoksessa. Toinen suksi on pystyssä hangessa, toinen on ryöstäytynyt menemään mäen alle. Jänis istuu toisella puolella kaatunutta puuta ja katselee Pekkaa surullisin silmin. Sillä on lanka jalassa ja lanka on hangannut sen verille, niin että hankikin punottaa.

Pekka ei taida sille mitään. Molemmat ovat uuvuksissa. Pekka läähättää, niinkuin olisi sydän rinnasta ryöstäytymässä, ja jäniskin näyttää huohottavan. Voimatta siinä mitään katselevat he toisiaan.

Hetken päästä tointuu kuitenkin jänis sen verran, että lähtee hiljalleen kuukkimaan pois ja katoo katajapensaiden taa.

Pekalta pääsee itku, ja kun hän on aikansa itkenyt, kahlaa hän toisen suksensa avulla alas niitylle toisen suksensa luo ja pääsee viimein, yhä vetistellen, kotiinsa.

Äiti on juuri tullut kirkosta ja panee Pekan kertomaan, mitä hänelle on tapahtunut.

— Sitäkö sinä itket, ettet saanut jänistäsi? sanoo äiti. Ja minä kun luulin sinun itkeväsi sitä, että pupuparka sinun tähtesi nyt siellä vaivaisena kolmijalkana kulkea remputtaa. Entäs jos olisit s i n ä jäniksen sijassa ja lanka luutasi kalvaisi?

Muuta ei äiti sanonut, mutta Pekka pillahti yhä katkerampaan itkuun ja itki nyt sitä, mitä äiti oli sanonut. Itki koko illan ja itki vielä yölläkin maatessaan vuoteellaan seinäänpäin kääntyneenä. Niin pian kuin hän vain muisti jäniksen ja sen verisen jalan ja miten se oli häntä surullisesti katsellut, alkoivat kyyneleet aina vuotaa. »Entäs jos olisit s i n ä jäniksen sijassa ja lanka luutasi kalvaisi.»

Heti kun päivä alkoi valjeta, hiipi Pekka ylös vuoteeltaan ja hiihti metsään sille paikalle, missä oli kaatunut mäen rinteessä. Siinä löysi hän helposti jäniksen jälet, joihin oli verta tippunut. Hän noudatteli niitä ja tapasi vähän päästä jäniksen makuultaan näreen juuresta. Se ei yrittänytkään pakoon lähteä, sillä lanka oli tarttunut näreeseen.

Pekka irtautti langan jänön jalasta ja päästi sen menemään. Iloisena otti se muutamia lyhyviä laukkoja ja kapsahti sitten takajaloilleen istumaan. Se katseli kuin ihmeissään Pekkaa, vilkutteli korviaan ja puulautui sitten menemään, töpöhännällään ystävällisesti hyvästiä vilkuttaen.

Kun Pekka tuli kotiin, ei ollut hänellä muuta saalista kuin katkennut jänislanka. Mutta ei hän ollut saanut

milloinkaan mielestään niin hyvää saalista. Hänen oli niin herttainen olla ja elää, että ilokyynel kihahti hänen silmässään.

Sen päivän perästä ei Pekka enää pitänyt jänislankoja, vaan hävitti muidenkin panemat langat, jos niitä milloin tapasi metsässä.

Se jänis, jonka hän oli päästänyt menemään, koteutui taas pian tepastelemaan talon ympärillä — ja eikö tuo tepastelle tuolla vielä nytkin.